

การรับรู้ปัญหา ความคาดหวังเกี่ยวกับบทบาทขององค์กรท้องถิ่นและแรงจูงใจในการร่วมมือแก้

ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากโรงอบ/รมยางของประชาชนในชุมชน

: กรณีของ 2 หมู่บ้าน ในอำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา

Local People's Perceptions of Problems, Expectation of Roles of Local Organization and
Motives to Cooperate in Solving Environmental Problems Caused by Smoked Sheet Rubber
Plant : A Case Study of Two Communities in Amphoe Nathawee, Changwat Songkhla

กาญจนา สุวลักษณ์

Kanchana Suwalak

วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Master of Science Thesis in Environmental Management

Prince of Songkla University

2546

เลขหมู่	TD999.R8	กบ2	2546	ค.1
Book Key	238134			

ชื่อวิทยานิพนธ์ การรับรู้ปัญหา ความคาดหวังเกี่ยวกับบทบาทขององค์กรท้องถิ่นและแรงจูงใจในการร่วมมือแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากโรงอบ/รมยางของประชาชนในชุมชน : กรณีของ 2 หมู่บ้าน ในอำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา

ผู้เขียน นางสาวกาญจนา สุวลักษณ์

สาขาวิชา การจัดการสิ่งแวดล้อม

ปีการศึกษา 2546

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาการรับรู้ปัญหาสิ่งแวดล้อม บทบาทขององค์กรท้องถิ่น ความคาดหวังเกี่ยวกับบทบาทขององค์กรท้องถิ่นและแรงจูงใจของประชาชนในการร่วมมือแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม (2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ปัญหาสิ่งแวดล้อม บทบาทขององค์กรท้องถิ่นและความคาดหวังเกี่ยวกับบทบาทขององค์กรท้องถิ่นในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม และ (3) หาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ปัญหาสิ่งแวดล้อม บทบาทขององค์กรท้องถิ่น ความคาดหวังเกี่ยวกับบทบาทขององค์กรท้องถิ่นและแรงจูงใจในการร่วมมือแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากโรงอบ/รมยาง

การเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถามแบบมีโครงสร้างกับกลุ่มตัวอย่างในหมู่บ้านโคกงและหมู่บ้านทุ่งลิ้ง ในอำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา จำนวน 163 ตัวอย่าง และเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างกับผู้นำที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ รวมทั้งสิ้น 15 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน หาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปร ใช้การวิเคราะห์ด้วยไคสแควร์และสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทั้งสองหมู่บ้านมีการรับรู้ปัญหาสิ่งแวดล้อม มีการรับรู้ในบทบาทขององค์กรท้องถิ่นและมีความคาดหวังเกี่ยวกับบทบาทขององค์กรท้องถิ่นในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับสูง แต่มีแรงจูงใจในการให้ความร่วมมือแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง

การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของตัวแปรด้วยไคสแควร์พบว่า (1)ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองหมู่บ้านมีความสัมพันธ์กับความคาดหวังเกี่ยวกับบทบาทขององค์กรท้องถิ่นในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p \leq 0.01$ (2)อาชีพรองของกลุ่มตัวอย่างในหมู่บ้านโคกงมีความสัมพันธ์กับความคาดหวังเกี่ยวกับบทบาทขององค์กรท้องถิ่นในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p \leq 0.05$ (3)รายได้รวมเฉลี่ยต่อปีของกลุ่มตัวอย่างในหมู่บ้านทุ่งลิ้งมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ปัญหาสิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p \leq 0.05$

(4)ระดับการศึกษา การดำรงตำแหน่งในสหกรณ์โรงอบ/รมยางของกลุ่มตัวอย่างในหมู่บ้านโลกจง มีความสัมพันธ์กับการรับรู้บทบาทขององค์กรท้องถิ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p \leq 0.01$ และ (5)อายุของกลุ่มตัวอย่างในหมู่บ้านทุ่งลังมีความสัมพันธ์กับการรับรู้บทบาทขององค์กรท้องถิ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p \leq 0.05$

การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของตัวแปรด้วยสหสัมพันธ์แบบเพียร์สันพบว่า(1)ความคาดหวังเกี่ยวกับบทบาทขององค์กรท้องถิ่นกับความสนใจให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองหมู่บ้านมีความสัมพันธ์เชิงบวก ($r = 0.231$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p \leq 0.01$ (2)หากจำแนกตามหมู่บ้านพบว่าความคาดหวังเกี่ยวกับบทบาทขององค์กรท้องถิ่นในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมกับความสนใจให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่างในหมู่บ้านโลกจงมีความสัมพันธ์เชิงบวก ($r = 0.255$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p \leq 0.05$

ในขณะที่ความคาดหวังเกี่ยวกับบทบาทขององค์กรท้องถิ่นกับแรงจูงใจในการร่วมมือแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองหมู่บ้านมีความสัมพันธ์เชิงบวก ($r = 0.287$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p \leq 0.01$ และหากจำแนกตามหมู่บ้าน พบว่า ความคาดหวังเกี่ยวกับบทบาทขององค์กรท้องถิ่นกับแรงจูงใจในการร่วมมือแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่างในหมู่บ้านโลกจงมีความสัมพันธ์เชิงบวก ($r = 0.256$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p \leq 0.05$

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

(1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมการให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมพร้อมกับแนวทางการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากโรงอบ/รมยางเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่ชาวบ้านในชุมชน

(2) ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน เจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจน อบต. ในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากโรงอบ/รมยางร่วมกันโดยการให้ อบต. ประสานงานกับพนักงานเจ้าหน้าที่ของอุตสาหกรรมจังหวัดให้มีการติดตามตรวจสอบและกำกับดูแลโรงอบ/รมยางให้ดำเนินการบำบัดน้ำเสียตามเกณฑ์มาตรฐาน นอกจากนี้ควรสร้างจิตสำนึกในหมู่ชาวบ้านทุกกลุ่มอาชีพ วัด โรงเรียน และองค์กรพัฒนาเอกชนให้ช่วยกันตรวจสอบ ดูแลการระบายน้ำเสียจากโรงอบ/รมยาง และเมื่อพบหรือสงสัยว่าโรงอบ/รมยางมีการปล่อยน้ำเสียที่อาจส่งผลกระทบต่อชุมชนให้แจ้งไปยัง อบต. หรืออุตสาหกรรมจังหวัดรับทราบเพื่อดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

Thesis Title Local People's Perceptions of Problems, Expectation of Roles of Local Organization and Motives to Cooperate in Solving Environment Problems Caused by Smoked Sheet Rubber Plant : A Case Study of Two Communities in Amphoe Nathawee, Changwat Songkhla.

Author Miss Kanchana Suwalak

Major Program Environmental Management

Academic Year 2003

Abstract

The objectives of this research were : (1) to investigate local people's perceptions on environmental problems and roles of local organization, expectations on roles of local organization and motives to cooperate in solving environmental problems caused by smoked sheet rubber plant; (2) to identify factors related to local people's perceptions on environmental problems and roles of local organization, expectations on roles of local organization; and (3) to find out association between local people's perceptions on environmental problems and roles of local organization, expectations on roles of local organization and motives to cooperate in solving environmental problems caused by smoked sheet rubber plant.

Data were collected by means of structured and semi-structured interviews. The structured interview was carried out with a sample of 163 households in Ban Kok Jong and Ban Thung Lang, Amphoe Nathawee, Changwat Songkhla. The semi-structured interview was carried out with 15 formal and informal leaders of the two villages. Statistics used for data analysis included percentage, mens, standard deviation, Chi-square and Pearson's product moment correlation.

The results show that the majority of sample households in both villages have high level of perceptions on environmental problems and roles of local organization and expectations on roles of local organization. However, their interest and motives to cooperate in solving environmental problems were moderate.

The results of the analysis of association using Chi-square reveal that: (1) level of educational attainment of respondents was associated significantly with expectations on roles of local organization at $p \leq 0.01$; (2) supplementary occupation of respondents in Ban Kok Jong was associated significantly with expectations on roles of local organization at $p \leq 0.05$; (3) average gross income of respondents in Ban Thung Lang was associated significantly with perception of environmental problems at $p \leq 0.05$; (4) level of educational attainment and position holding in smoked sheet rubber group of respondents in Ban Kok Jong were associated significantly with perception on roles of local organization at $p \leq 0.01$; and (5) age of respondents in Ban Thung Lang was associated significantly with perception on roles of local organization at $p \leq 0.05$.

The results of the analysis of correlation using Pearson's product moment correlation technique reveal that: (1) expectation on roles of local organization was positively correlated ($r = 0.231$) with interest to cooperate in solving environmental problems at $p \leq 0.01$; (2) when consider separately between villages it was found that only in Ban Kok Jong that the correlation between expectation on roles of local organization with interest to cooperate in solving environmental problems was statistically significant ($r = 0.255$) at $p \leq 0.05$.

Additionally, it was found that expectation on roles of local organization was positively correlated with motives to cooperate in solving environmental problems ($r = 0.287$) at $p \leq 0.01$ and when separate the analysis by villages, the correlation was found positive and significant in Ban Kok Jong ($r = 0.256$) at $p \leq 0.05$.

Suggestions from this study are as follows: (1) concerned agencies should promote the provision of proper environmental knowledge and guideline in solving environmental problems caused by smoked sheet rubber plant to people in local communities; and (2) The Subdistrict Administration Organizations should coordinate with the government agencies, industrial officers and people in local communities in monitoring waste water management. At the same time, these agencies should help building environmental awareness to villagers of all occupational groups, temple, school and non government organizations in monitoring waste water discharge from smoked sheet rubber plant.